

**УПИС УЧЕНИКА У ПРВИ РАЗРЕД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ
ЗА ШКОЛСКУ 2022/2023. ГОДИНУ
(услови за упис/полагање завршног испита)**

Нови Правилник о упису ученика у средњу школу ("Службени гласник РС", број 42/2022 - даље: **Правилник**), којим се утврђују, између осталог, мерила и поступак за утврђивање редоследа кандидата за упис у средњу школу (у даљем тексту: **школа**), вредновање учешћа кандидата на такмичењима у основној школи и врсте такмичења у основној школи чија се места вреднују, упис у школу под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности у стицању образовања, начин и услови приступа порталу посвећеном упису у школу (у даљем тексту: **портал**) чији садржај ажурира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (у даљем тексту: **Министарство**) и друга питања везана за упис у школу, примењује се од 2. априла 2022. године.

Спровођење уписа ученика у средњу школу ближе је уређено Стручним упутством за спровођење уписа ученика у средњу школу за школску 2022/2023. годину, број 611-00-2899/5/2021-03 од 11.5.2022. године, које је донело Министарство, односно министар.

УСЛОВИ ЗА УПИС

У школској 2022/2023. години, у средњу школу, у својству редовног ученика, уписују се кандидати (даље: **ученици**) који су рођени после 31. августа 2005. године, а изузетно, и ученици који су рођени пре 31. августа 2005. године и који су претходне школске године завршили основну школу у трајању од осам година.

Упис ученика који су завршили основну школу у иностранству или страну школу у Републици Србији

Ученик који је завршио основно образовање и васпитање или један од последња два разреда основног образовања и васпитања у иностранству или који је у Републици Србији завршио страну школу или један од последња два разреда основног образовања и васпитања у иностранству уписује се у школу преко броја одређеног за упис ученика, после признавања стране школске исправе које се врши на основу закона који уређује национални оквир квалификација Републике Србије.

Ученик који је завршио седми разред у иностранству или иностранству у Републици Србији, а осми разред је завршио у Републици Србији, обавља завршни испит и уписује се у школу преко броја одређеног за упис ученика, после признавања стране школске исправе које се врши на основу закона који уређује национални оквир квалификација Републике Србије.

Родитељ, односно други законски заступник наведеног ученика (ст. 1. и 2.) подноси писмени захтев Министарству, у коме исказује најмање три опредељења за упис кандидата преко броја одређеног за упис ученика.

Министарство спроводи равномерно распоређивање ових кандидата по школама, смеровима гимназија, односно образовним профилима.

Ученик који је завршио шести разред основне школе у иностранству или који је у Републици Србији завршио шести разред у иностранству остварује 20 бодова на основу општег успеха у шестом разреду основне школе.

Упис ученика-близанаца

Ученици- близанци (тројке, четворке), који желе да похађају исту школу и исти смер гимназије, односно исти образовни профил, евидентирају се у матичној основној школи.

Услови за распоређивање близанаца су:

- да заједно попуне идентичне листе жеља (исти број и распоред жеља)
- и да имају идентичну испуњеност свих услови за упис сваке од појединачних жеља, односно конкретног смера гимназије или образовног профила, који је наведен као жеља.

Близанци се распоређују у ону школу и смер гимназије, односно образовни профил, у који је распоређен близанац који има већи број бодова, уз писану сагласност родитељи, односно другог законског заступника,

Близанци не могу бити распоређени заједно уколико искажу жеље за макар једним образовним профилем у четворогодишњем трајању, ако један од близанаца није освојио најмање 50 бодова.

Ученици који су близанци (тројке, четворке итд.) уписују се у оквиру броја ученика који је одређен за упис.

Упис ученика са здравственим проблемима

Здравствена комисија, именована за подручје школске управе, на основу исказаних захтева родитеља, односно другог законског заступника, даје мишљење о томе који образовни профил ученик не може да упише, јер не испуњава здравствене услове прописане Конкурсом за упис ученика у средњу школу за школску 2022/2023. годину (даље: **Конкурс**) и доставља га окружној комисији.

Уколико ученик не буде распоређен у средњу школу, на основу препоруке окружне комисије, окружна комисија школске управе, где је седиште средње школе, издаје упут за упис ученика у одговарајућу средњу школу, односно образовни профил.

Изузетно, ако се ради о ученику чије је здравствено стање такво да је избор школе или образовног профила, односно смера гимназије ограничен на једну школу или образовни профил, односно смер гимназије, окружна комисија, на предлог здравствене комисије, доноси одлуку о упису таквог ученика, пре расподеле по школама и образовним профилима, а ова одлука садржи тачан назив школе и образовног профила са шифром профила из Конкурса.

Упис ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом

Ученик са сметњама у развоју и инвалидитетом уписује се у школу после обављеног завршног испита по посебној процедури и на основу упута окружне комисије, као мере за постизање пуне равноправности у остваривању права на образовање. Стручни тим за инклузивно образовање основне школе, коју је завршио овај ученик, у сарадњи са учеником и његовим родитељем или другим законским заступником, предлаже најмање три образовна профила/занимања која су у складу са степеном функционалности ученика и његовим жељама.

Ови ученици уписују се у образовне профиле у складу са нивоом функционалности, и право на упис остварују пријављивањем у ове школе, од 23. маја до 06. јуна 2022. године.

Упис ученика који су завршили основно образовање и васпитање претходних година

Ученици који су завршили основно образовање и васпитање претходних година пријављују се за унос у базу података, за ову годину, у матичној основној школи и евидентирају се у бази података, за ову годину, са статусом ученика који су већ обавили завршни испит и завршили основно образовање и васпитање. Ови ученици остварују услов за рангирање за упис у средњу школу и рангирају се на начин прописан Правилником, ако су рођени после 31. августа 2005. године.

Упис ученика старијих од седамнаест година у први разред средње школе у својству ванредних ученика

Пријем докумената, пријављивање за полагање завршног испита, попуњавање листе жеља, рангирање и распоређивање ученика старијих од 17 година који су конкурисали за упис на неки од образовних профила обавља се у надлежној школској управи по посебном поступку, где се, истовремено врши рангирање и распоређивање кандидата старијих од 17 година за упис на неки од образовних профила у својству ванредног ученика.

Школска управа на основу потреба тржишта рада на територији за коју је надлежна и капацитета средњих школа формира листу образовних профила/смерова са бројем места предвиђених за упис ученика старијих од 17 година у први разред средње школе, у својству ванредног ученика.

Уколико ови ученици стичу образовање за прво занимање, средње образовање је бесплатно.

Пријављивање за упис у школу, провера да ли испуњавају услове и распоређивање ових ученика **обавиће се од 23-26. августа 2022. године у надлежној школској управи**, где ће ученици бити обавештени о свим питањима која се односе на упис у школу.

Упис ученика старијих од седамнаест година у први разред средње школе у својству редовних ученика

Изузетно, ученици који су рођени пре 31. августа 2005. године и који су претходне школске године (школске 2021/2022. године) завршили основну школу у трајању од осам година, могу да конкуришу за упис у средњу школу у својству редовног ученика, у складу са Законом о средњем образовању и васпитању.

Пријављивање ових ученика врши се у основним школама у којима ученици завршавају осми разред у школској 2021/2022. години, на обрасцу који се попуњава у основној школи и доставља окружној комисији на чијем подручју се налази основна школа.

ПОЛАГАЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Завршни испит, након завршеног осмог разреда основног образовања и васпитања, полажу сви ученици, писаним путем- решавањем три теста:

- теста из српског, односно матерњег језика,
- теста из математике и
- комбинованог теста из природно-научних и друштвено-научних предмета (биологија, географија, историја, физика и хемија).

Завршни испит полаже се у јунском року, у основној школи у којој је кандидат завршио осми разред (у матичној основној школи).

Завршни испит обавља се у следећим терминима:

- решавање теста из српског, односно матерњег језика обавља се у **понедељак 27. јуна 2022. године од 09:00 до 11:00 часова**;
- решавање теста из математике (и теста за полазнике по програму ФООО) обавља се у **уторак 28. јуна 2022. године од 09:00 до 11:00 часова**;
- решавање комбинованог теста обавља се у **среду 29. јуна 2022. године од 09:00 до 11:00 часова**.

Супервизија спровођења завршног испита обавља се од понедељка до петка, 27. јуна до 01. јула 2022. године.

Објављивање резултата и подношење приговора

Прелиминарни резултати завршног испита на нивоу школе и Порталу МСШ	петак	01.07. до 9:00
Пријем приговора ученика на прелиминарне резултате завршног испита у основним школама (електронским путем и непосредно у основној школи)	петак	01.07. од 9:00-16:00
Достављање одговора првостепене комисије на приговоре ученика на прелиминарне резултате завршног испита (електронским путем и непосредно у основној школи)	петак и субота	01.07. после 16:00 и 02.07. до 9:00
Пријем приговора ученика на прелиминарне резултате завршног испита (електронским путем и непосредно у основној школи) - за другостепену комисију	субота	02.07. од 9:00-16:00
Достављање одговора другостепене комисије на приговоре ученика на прелиминарне резултате завршног испита (електронским путем и непосредно у основној школи)	субота	02.07. после 18:00
Објављивање коначних резултата завршног испита	уторак	05.07. до 8:00
Попуњавање листе жеља електронским путем	уторак и среда	05.07. од 8:00 до 06.07. до 24:00
Попуњавање и предаја листе жеља у основној школи и унос у базу података (непосредно у основној школи)	среда и четвртак	06. и 07.07. од 08:00-15:00
Провера тачности листе жеља од стране ученика у основним школама (електронским путем и непосредно у школи)	субота	09.07. од 8:00
Пријем приговора ученика на изражене жеље и уношење исправки (непосредно у школи)	субота	09.07. од 8:00-15:00
Објављивање званичне листе жеља ученика, провера листе жеља	понедељак	11.07. до 8:00
Објављивање званичних резултата расподеле по школама и образовним профилима у основним и средњим школама	среда	13.07. до 8:00

Објављивање преосталих слободних места за упис у другом кругу	среда	13.07.
Подношење пријаве за упис ученика у средње школе електронским путем (после првог и после другог уписног круга)	четвртак-среда	14.07. од 8:00 до 20.07. до 24:00
Подношење пријаве за упис ученика у средње школе за први уписни круг непосредно у школи, осим за упис у музичке и балетске школе	четвртак и петак	14.07. и 15.07. од 8:00-15:00
Попуњавање и предаја листе жеља за други уписни круг (електронским путем/непосредно у школи)	четвртак	14.07. од 8:00-15:00
Објављивање коначног распореда ученика по школама у другом уписном кругу	петак	15.07. до 24:00
Објављивање преосталих слободних места после другог уписног круга	субота	16.07. до 8:00
Подношење пријаве за упис ученика у средње школе за други уписни круг непосредно у школи, осим за упис у музичке и балетске школе	субота	16.07. од 8:00-15:00
Завршни испит - тест из српског/матерњег језика (августовски рок)	среда	17.08. од 9:00-11:00
Завршни испит - тест из математике и тест за полазнике по програму ФООО (августовски рок)	четвртак	18.08. од 9:00-11:00
Завршни испит - комбиновани тест (августовски рок)	петак	19.08. од 9:00-11:00
Супервизија спровођења завршног испита	среда-недеља	17.08.-21.08.
Прелиминарни резултати завршног испита на нивоу школе	понедељак	22.08. до 8:00
Пријем и решавање приговора ученика и предаја молби за упис (у окружним комисијама)	понедељак	22.08. од 12:00-16:00
Објављивање коначних резултата завршног испита	понедељак	22.08. до 20:00
Преузимање одлука о упису после обављеног завршног испита (у окружним комисијама)	уторак и среда	23.08. и 24.08. од 8:00-16:00
Унос одлука о упису	четвртак и петак	25.08. и 26.08.
Подношење пријаве за упис ученика у средње школе за трећи уписни круг непосредно у школи, осим за упис у музичке и балетске школе	петак и субота	26.08. и 27.08.
Пријављивање и распоређивање, у школским управама, ванредних ученика старијих од 17 година за упис у средњу школу	уторак-петак	23.08.-26.08. од 8:00-15:00

Редослед ученика за упис у гимназију и стручну школу у четворогодишњем и трогодишњем трајању (мерила за рангирање кандидата)

Ученик који је обавио завршни испит и тиме стекао основно образовање и васпитање стиче право на рангирање ради уписа у средњу школу.

Редослед ученика за упис у средњу школу, односно за упис у гимназију и стручну школу у четворогодишњем и трогодишњем трајању **утврђује се на основу:**

- 1) успеха на завршном испиту,**
- 2) општег успеха од шестог до осмог разреда основне школе;**
- 3) резултата које су ученици постигли на такмичењима у основној школи.**

Бодовање успеха на завршном испиту и успеха у претходном школовању врши се на следећи начин:

1. успех на завршном испиту, исказује се бројем бодова освојеним на тесту из српског, односно матерњег језика, математике и на комбинованом тесту из природно-научних и друштвено-научних предмета (биологија, географија, историја, физика и хемија);

- на основу успеха на завршном испиту ученик може да освоји највише по тринаест (13) бодова на тесту из српског, односно матерњег језика, тринаест (13) бодова на тесту из математике, и четрнаест (14) бодова на комбинованом тесту, односно највише четрдесет (40) бодова-укупно;

2. успех у претходном школовању (општи успех од шестог до осмог разреда основне школе) исказује се на следећи начин:

- општи успех од шестог до осмог разреда основне школе исказује се бројем бодова тако што се општи успех остварен на крају шестог, седмог и осмог разреда основне школе заокружи на две децимале, сабере и затим помножи бројем четири (4), ученик по овом основу може да оствари највише шездесет (60) бодова;

- ученик који је завршио шести разред основне школе у иностранству или који је у Републици Србији завршио шести разред у иностранској школи остварује двадесет (20) бодова на основу општег успеха у шестом разреду основне школе.

Ученик може да оствари укупно највише сто (100) бодова по основама успеха на завршном испиту и општег успеха од шестог до осмог разреда основне школе.

Право на рангирање ради уписа у гимназију и стручну школу у четворогодишњем трајању стиче само ученик који је остварио најмање педесет (50) бодова-укупно (по основу успеха на завршном испиту и општег успеха од шестог до осмог разреда основне школе).

Ученик (полазник) који је завршио основно образовање и васпитање по програму функционалног основног образовања одраслих полаже завршни испит решавањем једног теста, који садржи задатке из српског, односно матерњег језика, из математике и из природних и друштвених наука које обухватају садржај из биологије, географије, историје, физике и хемије, уз опште компетенције, заједничке за поједине природне и друштвене науке. На наведеном тесту ученик (полазник) **може да освоји највише 40 бодова, односно највише:**

- **13 бодова на задацима из српског, односно матерњег језика и математике и**

- 14 бодова на задацима из биологије, географије, историје, физике и хемије.

Поступак опредељења за даље школовање и распоређивање ученика

После утврђивања укупног броја бодова:

- на завршном испиту,
- на основу општег успеха од шестог до осмог разреда,
- остварених на такмичењима и
- додатих за упис у школу под повољнијим условима,

ученик, његов родитељ односно други законски заступник, има право да за упис у школу **изрази највише 20 опредељења за даље школовање** на два начина и то:

- на порталу, **електронским путем**;
- у матичној основној школи, **писменим путем**.

Изражавање опредељења за даље школовање електронским путем може да користи родитељ, односно други законски заступник ученика који има ауторизовани електронски приступ порталу (даље: **ауторизовани корисник**). Ауторизовани електронски приступ обезбеђује се преко приступних параметара које је основна школа, која води књигу евиденције о образовно-васпитном раду у електронском облику, доставила на адресу електронске поште коју је родитељ, односно други законски заступник, навео у свом захтеву, а који обавезно садржи и податак о јединственом матичном броју ученика и родитеља, односно другог законског заступника.

На основу опредељења ученика и укупног броја бодова остварених по свим основама који су прописане Правилником, врши се распоређивање ученика по школама према типу школе, смеровима гимназије, односно образовним профилима.

Ученик, његов родитељ односно други законски заступник, може да изврши **увид где је распоређен** на два начина, у складу са законом, и то:

- на порталу;
- у матичној основној школи.

Спискови распоређених ученика достављају се матичним основним школама и одговарајућим школама.

Када већи број ученика, од броја предвиђеног за упис у средњу школу, оствари исти број бодова, предност у рангирању, до броја предвиђеног за упис, имају кандидати:

- 1) носиоци Дипломе "Вук Караџић";
- 2) који је освојио већи број бодова на такмичењима;
- 3) који је освојио већи укупан број бодова на завршном испиту.

Када ученик, његов родитељ односно други законски заступник, изврши увид у распоређивање, може да **поднесе пријаву за упис у школу** на два начина:

- на порталу, као ауторизовани корисник, електронским путем;
- у школи, писменим путем.

Напомена:

Порталу „Моја средња школа“ може да приступи неауторизован и ауторизован корисник. Ауторизовани корисник може бити искључиво родитељ или други законски заступник који има одговарајућа права приступа до података о конкретном ученику на Порталу „Мој есДневник“.

Ауторизованом кориснику омогућене су следеће електронске услуге:

- подношење приговора на прелиминарне резултате завршног испита у електронском облику;
- подношење листе жеља у електронском облику;
- подношење пријаве за упис у средњу школу у електронском облику.

Портал „Мој есДневник“ са Порталом „Моја средња школа“, приликом ауторизације, дели следеће податке о ауторизованом кориснику (родитељу или другом законском заступнику): име и презиме, адреса електронске поште из система есДневник, адреса електронске поште са портала за електронску идентификацију (уколико се пријављује преко портала еид.гов.рс), јединствени матични број ученика за којег има право приступа на Порталу „Мој есДневник“ и шифру основне школе коју ученик похађа.

Неауторизованом кориснику наведене услуге нису доступне, већ искључиво статистички подаци као и преглед постигнућа за конкретну шифру ученика.

Увид у податке за ученике поједине школе може се извршити само у тој школи, у посебној просторији у коју је приступ дозвољен само ученицима, њиховим родитељима, односно другим законским заступницима и лицима овлашћеним за спровођење и организацију испита. Уколико се увид у податке обавља на овај начин, потребно је да се организација простора спроводи у складу са Препорукама, упутствима и критеријумима за поступање у случају појаве Ковида-19 у школама, издатим од Института за јавно здравље Србије "Др Милан Јовановић Батут", које се примењују у школама.

15.5.2022. год.

аутор: Биљана Антић, дипл. правник